

**PAUL
AUSTER**
Kehanet
Gecesi

9. BASKI
Çeviri: İLKNUR ÖZDEMİR

can
roman

PAUL AUSTER
KEHANET
GECESİ

Oracle Night, Paul Auster

© 2003, Paul Auster

© 2004, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2004

9. basım: Temmuz 2017, İstanbul

Bu kitabın 9. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Davutpaşa Cad. Emintaş Kazım Dinçol San. Sit. No: 81/25-26

Topkapı-İstanbul

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3516-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750735165

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

PAUL AUSTER
KEHANET
GECESİ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

İlknur Özdemir

♥can

Paul Auster'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Ay Sarayı, 1991

Yalnızlığın Keşfi, 1991

Son Şeyler Ülkesinde, 1992

Şans Müziği, 1993

Kırmızı Defter, 1994

Leviathan, 1994

Yükseklik Korkusu, 1995

Duman - Surat Mosmor, 1998

Timbuktu, 1999

Cebi Delik, 1999

Köşeye Kısırmak, 2000

Yanılsamalar Kitabı, 2002

Cam Kent, 2004

Hayaletler, 2004

Kilitli Oda, 2004

Brooklyn Çılgınlıkları, 2007

Yazı Odasında Yolculuklar, 2007

Duvar Yazısı, 2008

Karanlıktaki Adam, 2008

Lulu Köprüde, 2009

Görünmeyen, 2010

Sunset Park, 2011

Kış Günlüğü, 2012

Şimdi ve Burada (J.M. Coetzee ile birlikte), 2013

İç Dünyamdan Notlar, 2014

Babamın Tanrı Olduğunu Sandım (editör), 2015

PAUL AUSTER, 1947 yılında ABD'nin New Jersey eyaletinde, Newark'ta doğdu. Daha 12 yaşındayken, önemli bir çevirmen olan eniştesinin kitaplarını okuyarak edebiyata büyük bir ilgi duymaya başladı. Columbia Üniversitesi'nde Fransız, İngiliz ve İtalyan edebiyatı okuduktan sonra dört yıl kadar Fransa'da yaşadı, Fransız yazarlardan çeviriler yaptı. Yirminci yüzyıl Fransız şiiri üstüne önemli bir antoloji hazırladı. İlk kez 1987'de *New York Üçlemesi* adlı yapıtıyla büyük ilgi gördü. Daha sonra *Ay Sarayı*, *Kehanet Gecesi*, *Köşeye Kısırmak*, *Son Şeyler Ülkesinde*, *Leviathan*, *Şans Müziği*, *Timbuktu*, *Yanılsamalar Kitabı*, *Yükseklik Korkusu*, *Brooklyn Çılgınlıkları*, *Yazı Odasında Yolculuklar*, *Karanlıktaki Adam* ve *Sunset Park* adlı romanları, *Yalnızlığın Keşfi* adlı anı-romanı, *Kırmızı Defter* adlı öykü kitabı birbirini izledi. Auster, eşi yazar Siri Hustvedt ve iki çocuğuyla birlikte New York, Brooklyn'de oturuyor.

İLKNUR ÖZDEMİR, İstanbul'da doğdu. İstanbul Alman Lisesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nden mezun oldu. Almanca ve İngilizceden çok sayıda çeviri yaptı. Başlıca çevirileri arasında *Yalnızlığın Keşfi* (Paul Auster), *Tarçın Dükkânları* (Bruno Schulz), *Stiller* (Max Frisch), *Amok Koşucusu* (Stefan Zweig), *İrlanda Güncesi* (Heinrich Böll), *Saatler* (Michael Cunningham), *Küçük Şeylerin Tanrısı* (Arundhati Roy), *Utanc* (Coetzee), *Katran Bebek* (Toni Morrison), *Bech Döndü* (John Updike), *Gün Boyu Gece Yarısı* (Hanif Kureishi) sayılabilir.

Q.B.A.S.G. için
(anısına)

Uzun zamandır hastaydım. Hastaneden taburcu olacağı gün geldiğinde neredeyse yürümeyi unutmuştum, kim olduğumu bile güçlkle hatırlıyordum. Gayret et, dedi doktor, üç-dört ay içinde eski haline dönersin. Ona inanmasam da öğüdünü tuttum. Hayatımdan umut kesilmişti, herkesin tahminini çürütüp nasıldır bilinmez ölümden kurtulduğuma göre beni bekleyen bir gelecek varmışçasına yaşamak dışında bir seçeneğim kalmış mıydı?

Sokağa çıkıp kısa mesafelere yürümeye başladım, evimden bir-iki sokak uzaklaşıyor, sonra geri dönüyordum. Daha otuz dört yaşındaydım, ama aslına bakarsanız hastalık beni yaşlı bir adama döndürmüştü, hani şu adımını atmadan önce hangi ayağının hangisi olduğunu anlayabilmek için önce yere bakan, ayağını sürüye sürüye yürüyen sarsak ihtiyarlar gibi olmuştum. O günlerde adımlarımı ağır ağır atarken bile, yürümek kafamın içini sanki tuhaf bir biçimde boş ve ağırlıksız kılıyor, karma-karışık işaretler ve çapraz teller birbiriyle savaşıyordu. Dünya gözlerimin önünde sıcıyor, akıyor, bozuk bir aynadaki yansılar gibi kıvrılıp bükülüyor ve ne zaman bakışlarımı bir tek şeye yöneltmeye, döne döne üzerime gelen renklerin içinden bir tek nesneyi ayırmaya çalışsam –örneğin bir kadının başına örttüğü mavi bir eşarp

ya da yanımdan geçen bir kamyonun kırmızı arka ışıkları- o nesne hemen çözümlenip dağılmaya başlıyor, bir bardak suya damlayan boya gibi yok oluyordu. Her şey titreyip sallanıyor, dört bir yana fırlıyordu; ilk birkaç hafta bedenimin nerede bitip dünyanın geri kalanının nerede başladığını saptamakta zorlandım. Duvarlara, çöp bidonlarına tosluyor, köpeklerin kayışlarına, başıboş uçuşan kâğıt parçalarına dolanıyor, en ufak bir girintisi çıkıntısı olmayan kaldırımlarda tökezliyordum. Hayatım boyunca New York'ta yaşamıştım, ama artık ne sokakları ne de kalabalıkları anlayabiliyordum, ne zaman kısa bir yürüyüş yapmak için sokağa çıksam yabancı bir kentte yolunu kaybetmiş bir adam gibi hissediyordum kendimi.

O yıl yaz erken geldi. Haziranın ilk haftasının sonunda hava durgun, boğucu, soluk aldırmayan bir hal almıştı; gökyüzü günlerce hareketsiz, yeşilimsi kalıyordu, çöp dumanları ve egzoz kokusu havayı tıkıyordu; her bir tuğladan ve beton bloktan sıcak fışkırıyordu. Yine de çabalıyordum, her sabah kendimi zorlayarak merdivenlerden iniyor, sokağa çıkıyordum; kafamın içindeki karışıklık azalmaya, gücüm yavaş yavaş yerine gelmeye başladığında semtin daha uzak köşelerine kadar uzatmaya başladım yürüyüşlerimi. On dakika yirmi dakika oldu, bir saat iki saate çıktı, üç saat dörde. Soluğum kesilerek, kan ter içinde, bir başkasının rüyasındaki bir seyirci gibi dolandım sokaklarda, dönmeye devam eden dünyayı gözleyip bir zamanlar çevremdeki insanlar gibi olduğuma şaşırıp durdum; hep koşuşturan, hep bir yerden bir yere giden, hep geç kalan, akşam olmadan önce dokuz iş daha çıkarılmaya çalışan insanlar gibi. Artık bu oyunu oynayacak durumda değildim. Artık hasarlı maldım, bozuk parçalardan ve nörolojik bilmecelerden oluşan bir kütleyletim ve bütün bu çılgınca koşuşturma bana vız geliyordu. Araya beni rahatlatıcak bir şey sokmak için yeniden sigaraya

başladım, öğle sonralarımı klimalı kahvehanelerde geçirdim, limonata ve peynirli sandviç ismarlayıp çevremdekilerin konuşmalarına kulak verdim, üç ayrı gazetenin her bir makalesini satır satır okudum. Zaman geçti.

Söz konusu sabah –18 Eylül 1982– saat dokuz buçukla on arasında evden çıktım. Karımla ben Brooklyn’in Cobble Hill Mahallesi’nde oturuyorduk, burası Brooklyn Heights ile Carroll Gardens’ın ortasıdır. Yürüyüşe çıktığımda genellikle kuzeye yönelirdim ama o sabah güneye döndüm, Court Sokağı’na gelince sağa saptım ve altı-yedi sokak geçtim. Gökyüzü çimento rengiydi: gri bulutlar, gri bir hava, gri rüzgârların taşıdığı gri bir çisenti. Böyle havalara hep zaafım olmuştur, bu yüzden o kasvet hoşuma gitti, yazın en sıcak günlerinin geride kalmış olmasına hiç üzülmedim. Yola çıktıktan on dakika kadar sonra Carroll Sokağı’yla President Sokağı’nın arasında, karşı kaldırımında bir kırtasiyeci ilişti gözüme. Bir ayakkabı tamircisiyle yirmi dört saat açık olan bir içki dükkânının arasına sıkışmıştı, eski püskü, basit binaların arasında tek aydınlık yüzlü cephe onunkiydi. Açılalı çok olmamıştır, diye düşündüm, ancak yeni görünümüne ve vitrinin akıllıca tasarlanmış olmasına karşın (New York’un silüetini akla getirecek biçimde kule gibi üst üste konulmuş tükenmezkalemler, kurşunkalemler ve cetveller) Kâğıt Sarayı, ilginç şeyler içerecek kadar büyük durmuyordu. Karşı kaldırıma geçip dükkâna girmeye karar verdimsem bunun nedeni –kendim bilmesem de, içimde biriken dürtünün farkında olmasam da– içten içe yeniden çalışmaya başlamayı arzulamamdı. Mayıs’ta hastaneden eve dönüşümden bu yana tek satır yazmamıştım, yazmak için en ufak bir heves de duymamıştım. Şimdi, dört aylık bir kayıtsızlık ve sessizlik döneminin ardından aklıma yeniden malzeme stoku edinmek geldi: yeni kurşunkalemler ve tükenmezler, yeni bir not defteri, yeni mü-

rekkep kartuşları ve silgiler, yeni bloknotlar ve klasörler, yeni her şey.

Dükkânın ön tarafındaki kasanın arkasında bir Çinli oturuyordu. Benden daha genç duruyordu, dükkâna girerken vitrinden içeri baktığımda adamın bir bloknotun üzerine eğilmiş olduğunu gördüm, elindeki karakalemle sütun sütun rakamlar yazıyordu. O gün hava çok serin olmasına rağmen adamın üzerinde kısa kollu bir gömlek vardı; şu incecik, bol kesimli, yakası açık duran yazlık şeylerden; gömlek, onun esmer kollarının sıskalığını iyice ortaya çıkarıyordu. Kapıyı açarken bir çingirtı duyuldu, adam başını kaldırıp beni başıyla nazikçe selamladı. Ben de ona selam verdim ama bir şey söylememe fırsat kalmadan adam başını yeniden önüne eğdi, hesaplarına döndü.

Ya tam o sırada dışarıdaki Court Sokağı'nda trafik durdu ya da dükkânın dökme vitrin camı olağanüstü kaldı, çünkü içerde neler satıldığını görmek için rafların arasındaki ilk koridordan yürürken dükkânın içinin ne kadar sessiz olduğu dikkatimi çekti. Günün ilk müşterisi bendim, dükkânın içindeki sessizlik öylesine belirgindi ki arkamda kalan adamın kaleminin gıcirtısını duyabiliyordum. O sabahı ne zaman düşünsem, aklıma ilk gelen, o kalemin gıcirtısı olur. Anlatmak üzere olduğum hikâyenin bir anlamı varsa eğer, her şeyin o anda başladığına inanıyorum, dünyada o kurşunkalemin sesinden başka ses kalmadığı o birkaç saniye içinde.

Koridorun sonuna kadar yürüdüm, iki-üç adımda bir durup raflardaki malzemeyi inceliyordum. Çoğunun bildik büro ve okul malzemesi olduğu çıktı ortaya, ama böylesine ıkış tıkış dolu bir yer için çeşitler eksiksiz sayılırdı; böyle bol çeşidi stoklayıp düzenlemek için gösterilen özen beni etkiledi; görünüşe bakılırsa her şey vardı burada, altı değişik boyda pirinç ataştan tam on iki değişik modelde kâğıt klipsine kadar. Köşeyi dönüp öteki ko-

ridordan ön tarafa doğru yürümeye başladığımda raflardan birinin nitelikli ithal mallara ayrılmış olduğunu gördüm: İtalya'dan deri ciltli bloknotlar, Fransa'dan adres defterleri, Japonya'dan pirinç kâğıdı zarif dosyalar. Almanya'dan ve Portekiz'den gelme bir öbek not defteri de vardı. Portekiz malı olanlar özellikle ilgimi çekti, ciltli kapakları, kareli sayfaları, leke tutmayan sağlam kâğıttan oluşan dikişli formlarıyla daha ilkinin elime aldığımda bu defterlerden bir tane satın alacağımı biliyordum. Defter öyle gösterişli ya da dikkat çekici filan değildi. Kullanışlı bir malıdı: ağırbaşlı, basit, işe yarar. Hediye verilecek türden değildi. Ama ciltli oluşu hoşuma gitmişti, biçimi de: yirmi üç buçuk santime on sekiz buçuk; çoğu defterden biraz daha kısa ve biraz daha enliydi. Nedenini soracak olsanız bilemem ama defterin boyutları bana çok tatmin edici geldi, onu elime ilk aldığımda fiziksel zevke benzer bir şey hissettim, nedense birden çok rahatlamıştım. Rafta yalnızca dört defter kalmıştı, her biri farklı renkteydi: siyah, kırmızı, kahverengi ve mavi. Maviyi seçtim, zaten en üstte o duruyordu.

İhtiyacım olan şeyleri bulmam beş dakikamı aldı, sonra hepsini toplayıp ön tarafa götürdüm, tezgâhın üzerine bıraktım. Adam bana yine kibarca gülümsedi, sonra da yazarkasasının tuşlarına dokunarak aldığımda çeşitli malzemenin fiyatlarını girmeye başladı. Ancak sıra mavi deftere geldiğinde biraz durakladı, defteri havaya kaldırdı, parmaklarını hafifçe kapağının üzerinden geçirdi. Beğendiğini gösteren bir hareket, neredeyse bir okşayıştı bu.

“Hoş bir defter,” dedi, ağır aksanlı bir İngilizceyle. “Ama artık yok. Portekiz'den yok. Çok üzücü bir hikâye.”

Ne dediğini anlayamamıştım, sözlerini açıklamasını, dediğini tekrar etmesini istemektense defterin ne kadar hoş, ne kadar sade olduğu hakkında bir şeyler

mırıldandım ve sonra konuyu değiştirdim. “Burayı açalı çok oldu mu?” diye sordum. “Pek yeni ve pek temiz görünüyor.”

“Bir ay,” dedi adam. “Ağustos’un 10’unda büyük açılış.”

Bunu açıklarken sırtını dikleştirir gibi oldu, çocukça, askerce bir gururla göğsünü şişirdi, ama ona işlerin nasıl gittiğini sorduğumda mavi defteri yavaşça tezgâhın üzerine bırakıp başını iki yana salladı. “Çok yavaş. Bir sürü tatsızlık.” Adamın gözlerine baktığımda ilk başta sandığımdan birkaç yaş daha büyük olduğunu fark ettim, en azından otuz beş yaşında vardı, hatta belki de kırk. Sabredip işlerin açılmasını beklemesi hakkında bir şeyler gevelediysem de adam başını iki yana sallayıp gülümsemekle yetindi. “Hep isterdim dükkânım olsun,” dedi. “Bunun gibi bir dükkân, defterler, kalemler filan. Benim büyük Amerikan rüyamdı. Herkese iş, tamam mı?”

“Tamam,” dedim, ama hâlâ adamın neden söz ettiğini tam olarak anlayabilmiş değildim.

“Herkes kelimeler yapar,” diye devam etti adam. “Herkes bir şeyler yazar. Okuldaki çocuklar benim defterlerime derslerini yazarlar. Öğretmenler defterlerime notlarını yazarlar. Benim sattığım zarflarda aşk mektupları gönderilir. Muhasebeciler için muhasebe defterleri, alışveriş listeleri için bloknotlar, haftayı planlamak için ajandalar. Buradaki her şey hayat için önemli, bu da beni mutlu ediyor, hayatıma onur katıyor.”

Adam bu kısa konferansı öyle ciddi bir havayla vermiş, meramını ve kendini adadığı şeyi öylesine bir ağırbaşlılık içinde ortaya koymuştu ki, uygulandığımı itiraf etmeliyim. Müşterilerine kâğıdın doğaüstü niteliği hakkında açıklamalarda bulunan, insanları ilgilendiren çeşitli konularda kendisinin önemli bir rol oynadığına inanan

bu kırtasiyeci nasıl bir adamdır diye merak ettim. Bu durumun gülünç bir yanı vardı sanırım, ama adamın konuşmasını dinlerken ona gülmek aklımın ucundan bile geçmedi.

“Haklısınız,” dedim. “Sizinle tamamen aynı fikirdeyim.”

Yaptığım kompliman adamın keyfini yerine getirir gibi oldu. Hafifçe gülümseyerek ve başını eğerek yazarkasanın tuşlarına yeniden dokunmaya başladı. “Burada, Brooklyn’de pek çok yazar var,” dedi. “Bütün mahalle yazar dolu. Belki benim dükkânım için iyi olur.”

“Belki,” dedim. “Yazarların sorunu, pek çoğunun harcayacak fazla parasının olmaması.”

“Ya,” dedi, başını yazarkasadan kaldırarak, yüzünde genişleyen gülümseme çarpık dişlerini ortaya çıkarmıştı. “Siz de yazar olmalısınız.”

“Kimselere söylemeyin,” dedim, şaka yaparcasına. “Bu bir sır.”

Çok da gülünesi bir şey söylememiştim, ama belli ki adamın komiğine gitmişti, bir süre gülmekten yere yuvarlanmamak için kendini tuttu. Kahkahasının tuhaf, kesik ve kuvvetli bir ritmi vardı, konuşmakla gülmek arası bir şeydi, gırtlığından bir dizi kısa, mekanik titreşim olarak çıkıyordu: *ha ha ha, ha ha ha, ha ha ha*. “Yok kimseye söylemek,” dedi, kahkahaları dinince. “Çok gizli. Sizinle benim aramda. Ağzıma fermuar çektim. *Ha ha ha*.”

Yazarkasanın başındaki işine döndü, aldığı malzemeyi büyük beyaz bir torbaya koyduktan sonra yeniden ciddileşti. “Eğer günün birinde mavi Portekiz defterine bir hikâye yazarsanız,” dedi, “çok mutlu olurum. Kalbim sevinçle dolar.”

Buna nasıl bir yanıt vermem gerektiğini bilemedim, ama aklıma söyleyecek bir şey gelmeden adam gömleği-

nin cebinden bir kartvizit çıkardı, tezgâhın üzerinden bana uzattı. Kartın üst kısmında büyük harflerle KÂĞIT SARAYI yazılıyordu. Arkasından adres ve telefon numarası geliyordu, sonra da sağ alt köşede son bir bilgi vardı: *M.R. Chang, Mal Sahibi.*

Gözlerimi karttan ayırmadan, “Teşekkür ederim Mister Chang,” dedim. Sonra kartı cebime atıp hesabı ödemek için cüzdanımı çıkardım.

“Mister değil,” dedi Chang, yüzünde yine o geniş gülümseme vardı. “M.R. Böyle yazılınca daha önemliymiş gibi duruyor. Daha Amerikan.”

Yine ne diyeceğimi bilemedim. Bu harflerin ne anlama gelebileceği hakkında kafamdan bir-iki şey geçtiyse de bunları dile getirmedi. Mühim Rakamlar. Muhtelif Rivayetler. Markalı Resimler. Bazı düşünceleri söylemekte yarar vardır, ben de kasvetli şakalarımın adamcağızı sıkmak istemedim. Kısa ve sıkıntılı bir sessizlikten sonra adam bana beyaz torbayı uzatıp teşekkür anlamında önümde eğildi.

“İşinizde iyi şanslar dilerim,” dedim.

“Çok küçük yer,” dedi. “Fazla mal da yok. Ama istediğiniz şeyi söylerseniz hemen getirtirim. Ne isterseniz getirtirim.”

“Tamam,” dedim, “anlaştık.”

Gitmek üzereydim ki Chang tezgâhın arkasından fırlayıp seğirtti, kapıda yolumu kesti. Görünüşe bakılırsa az önce çok önemli bir iş bağlamış olduğumuza inanıyor ve elimi sıkmak istiyordu. “Anlaştık,” dedi. “Sizin için de iyi, benim için de. Tamam mı?”

“Tamam,” diyerek elimi sıkmasına izin verdim. Bu işi bu kadar büyütme saçma geliyordu bana, ama zararsız bir oyundu. Hem dükkândan çıkmak istiyordum ve ne kadar az konuşursam o kadar çabuk yoluma devam edebilecektim.

“O âna kadar mavi deftere yazmak bana zevkten başka bir şey vermemiştir, gitgide yoğunlaşan, çılgınca bir doyum duygusu. Sözcükler kafamdan sanki biri onları bana yazdırıyormuş gibi çıkmıştı; düşlerin, karabasanların ve özgür düşüncelerin billur diliyle konuşan bir sesin söylediği cümleleri kopya eder gibiydim. Ama 20 Eylül sabahı, yani söz konusu gündən iki gün sonra o ses ansızın susuverdi. Defteri açtım, önümdeki sayfaya baktığımda kaybolduğumu fark ettim, ne yaptığımı artık bilemiyordum. Bowen’i o odaya sokmuştum. Kapıyı kilitleyip ışığı söndürmüştüm; şimdiyse onu oradan nasıl çıkaracağımı hiç mi hiç bilemiyordum.”

Otuz dört yaşındaki romancı Sidney, aylarca süren ve onu ölümün kıyısına götüren bir hastalığın ardından yavaş yavaş hayata dönmektedir. Bir eylül sabahı Brooklyn’deki küçük bir kırtasiye dükkânından aldığı mavi ciltli bir defter, Sidney’i büyü altına alacak ve genç adam; onu tehdit eden şaşırtıcı olaylar ve rastlantılarla, ürkütücü önsezilerle dolu bir dünyada sıkışıp kalacaktır.

